

الف) دایم گل این بستان، شاداب نمی ماند		درباب ضعیفان را در وقت توانایی		(سعدی)
پایه‌های آوایی	دا یم گُ	لِ این بُسـ تان	شا دا ب	نِ می ما نَد
	دَر یا ب	ضَ عی فان را	دَر وَق تِ	تَ وا نا یی
وزن واژه	مفعول	مفاعیلن	مفعول	مفاعیلن
خوشه‌های هجایی	U — —	— — — U	U — —	— — — U

ب) هر نفس آواز عشق، می رسد از چپ و راست		ما به فلک می رویم، عزم تماشا که راست		(مولوی)
پایه‌های آوایی	هَر نَ فَ سا	وا زِ عِشِق	می رِ سَ دَز	چَ پُ رَ اسْت
	ما بِ فَ لَ ک	می رَ وِ یَم	عَ زَمِ تَ ما	شا کِ رَ اسْت
وزن واژه	مفتعلن	فاعلن	مفتعلن	فاعلن
خوشه‌های هجایی	— U U —	— U —	— U U —	— U —

پ) غمناک نباید بود، از طعن حسود ای دل		شاید که چو وابینی، خیر تو در این باشد		(حافظ)
پایه‌های آوایی	غَم نا کِ	نَ با یَد بود	اَز طَ عِ نِ	حَ سو دِی دِل
	شا یَد کِ	چَ وَا بِی نِی	خِی رِ تَ	دَ رِ یَن با شَد
وزن واژه	مفعول	مفاعیلن	مفعول	مفاعیلن
خوشه‌های هجایی	U — —	— — — U	U — —	— — — U

چند نمونه از تست کنایه

۱) مفهوم کنایه «چند مرده حلاجی» در کدام بیت دیده می‌شود؟

الف) گر تو مردی دیده حق بین گشا / بین چو حلاج این ز اسرار خدا

ب) مردان رخت که سرّ معنا دانند / از دیده کوتاه نظران پنهانند

ج) بیار آنچه داری ز مردی و زور / که دشمن به پای خود آمد به گور

د) پیش دونان چند ریزی آبرو بهر دو نان / هر نفس تا چند مردن بهر این یک زندگی

۲) مفهوم کنایه «دندان به دندان خاییدن» چیست؟

الف) خصومت ورزیدن   ب) ترسیدن   ج) زبون شدن   د) خشمگین شدن

۳) در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ .... کنایه وجود دارد.

الف) پشت دستم را داغ کردم.   ب) کاسه و کوزه یکی شده بودیم.

ج) بی‌اختیار دستش را دراز کرد.   د) آب به دهانم خشک شده بود.

۴) در کدام یک از بیت‌های زیر «کنایه» به کار نرفته است؟

الف) با چنین نام و چنین دل که تو داری نه عجب گر جهان گردد یک رویه تو را زیر نگین

ب) برفتند گردان همه شاد و مست گرفته یکی دست دیگر به دست

ج) از هر کران بانگ رحیل آید به گوشم بانگ از جرس برخاست وای من خموشم

د) تا کمال علم او ظاهر شود این همه اسرار بر صحرا نهاد

پاسخ‌نامه تشریحی کنایه

۱) پاسخ گزینه «ج» / چند مرده حلاجی؟ یعنی توانایی تو چه اندازه است؟ و توانایی خودت را نشان بده که این مفهوم در گزینه‌ی «ج» دیده می‌شود.

مفهوم سایر گزینه‌ها: الف) دعوت به روی آوردن به عرفان ب) انسان‌های کوتاه نظر از مقام مردان راه حق ناآگاهانند.

د) نکوهش حرص زدن برای روزی

۲) پاسخ گزینه «د»: خشمگین شدن.

۳) پاسخ گزینه «ج» / مفهوم سایر گزینه‌ها: الف) بند گرفتن و متنیه شدن. / ب) دوست و صمیمی شدن. / د) ترسیدن یا تعجب کردن.

۴) پاسخ گزینه «ب» / مفهوم سایر گزینه‌ها: الف) زیر نگین: تحت تسلط بودن. / ج) «به گوش آمدن بانگ رحیل» و «بانگ از جرس برخاستن» هر دو به معنی: آماده شدن کاروان. / د) بر صحرا نهادن: آشکار شدن.

